

SURINAAMSCH WEEKBLAD.

ABONNEMENT.

Voor 12 maanden. . . . . f 10.—
" 6 maanden. . . . . " 5.50.
" 3 maanden. . . . . " 3.00.

No. 1.

ZONDAG 1 JANUARIJ.

1854.

PRIJS DER ADVERTENTIE.

Voor iedere regel . . . . . f 0.25.
behalve 75 ct. Zegelgeld, hetwelk bij elke plaatsing
moet voldaan worden.

PARAMARIBO.

ADVERTENTIE.

GOVERNEMENTS-SECRETARIE.

POST-KANTOOR.

Op DONDERDAG den 5n. Januarij eerstkomende, des morgens ten elf ure, zullen de via Nickerie naar Demerarij te verzendene Brievenpakketten, worden gesloten.

Paramaribo, den 31 December 1853.

De Ambtenaar belast met de Postery,
J. S. BURNE.

J. C. GOMPERTS,

Vendumeester,

zal VRIJDAG e. k. om 9 ure verkoopen:

Provisien, Stukgoederen,
Kistjes EAU DE COLOGNE, PAKKISTEN en eenige oude Militaire KLEEDINGSTUKKEN, alsmede de NALATENSCHAP van wijlen den Heer B. HEILBRON. (18774)

De ondergeteekenden zullen over vier maanden, dag en datum nader te bepalen; door den Vendumeester ALEX SALOMONS, publiek doen verkoopen;

De KOFFIJ PLANTAADJE ZELDEN

RUST en WELGELEGEN, niet dazelfs GRONDEN, GEBOUWEN en SLAVENMAGT e. a., gelegen in de divisie *boven Cottica*, waarvan de gronden gelegen zijn tusschen de verlatene Plantage te *Continentment* en de plant. Groot *Cuijlenburg* en de overige GRONDEN en GEBOUWEN tusschen de verlatene pl. *Langmoedigheid* en *Louisenburg*; aankomende Vrouwe N. J. DE VIS-
MES geb. VEREUL te Amsterdam. — Dezelve is inmiddels uit **DE HAND TE KOOP**.

Informatie te bekomen alhier bij den eersten Ondergeteekende en te Amsterdam bij den Heer J. T. KESPER.

Paramaribo, den 30 December 1853.

A. F. HEIJDT qq.
J. H. GEURSMAN qq.

Wordt te **KOOP** geyraagd:

Erie a Vier Jonge Sterke STEENEZELS (Hengsten.)

Adres ter dezer Drukkerij. (18776)

TE HUUR:

met primo *Februarij* aanstaande te aanvaarden:

Het **HUIS** en **ERF** aan de *Heerenstraat* La.

A. No. 54 thans bewoond door den Heer J. J. DE MESQUITA,

Te bevragen bij

(18777) S. J. VAN WEST.

BOOMRIJPE BANANNEN.

te bekomen op de plant. *Leliendaal*,

adres bij

(18775) D. C. MUNRO qq.

Paramaribo, den 31 December 1853.

ZUURKOOL

A 10 cent per pond, *S n i j b o o n e n*, *Spergieboonen*, per klein of per vaatje, te bekomen bij

(18772) D. DE BARRIOS.

Paramaribo, den 31 December 1853.

Dr. CRAGIN presenteert te koop: zijne beide jonge en bijzonder goed gedresseerde *Merries*.

(19092) Paramaribo, den 31 December 1853.

Opening van de ZONDAGSCHOOL,

op ZONDAG den 8sten Januarij e. k. des middags om drie uren.

Toelating: EEN GULDEN's maands.

Paramaribo, den 31 December 1853.

(19093) F. W. ROSE.
L. J. RENS.

M. J. SALOMONS

zal met vergunning van Z. E. den Heer Gouverneur, den 11 Januarij e. k., een

Vocaal- en Instrumentaal CONCERT,

te geven.

In het vertrouwen dat de hem betoonde welwillendheid aan zijde van het geacht publiek, hem dit maal niet zal onthouden worden, hoopt hij door eene groote opkomst, zich in zijne onderneming te zien ondersteunen. (19094)

De ondergeteekende, doordrongen van een innig gevoel van erkentelijkheid voor de veelvuldige blijken van welwillendheid, welke hij van Suriname's ingezetenen steeds heeft mogen ondervinden, vindt zich verplicht, daar hij het vooruemen heeft opgevat om zich ter verbetering van zijn bestaan, tijdelijk buiten 's lands te begeven, andermaal een beroep te doen op de kunstheide en goede gezindheid des publieks. Hij stelt zich voor, in den loop der maand Januarij e. k. een

Groot Vocaal- en Instrumentaal CONCERT

te geven, en zal, konwende op eene algemeene deelneming, alles aanwenden, om aan zijne toehoorders door eene keur van gedeeltelijk nieuwe, gedeeltelijk geliefkoosde muziek een aangenaam avond te verschaffen.

Het *Programma* zal later worden bekend gemaakt. (19095)

Paramaribo, den 31 December 1853.

S. BUSATTI.

J. H. C. WOLFF

heeft de eer te berigten dat ter voorkoming van ongelukken, wegens het afschieten van **VUURWAPENEN** enz., op den 1sten en 2den Januarij 1854, geene RIJTUIGEN bij hem zullen verkrijgbaar zijn; en dat voorts ter gelegenheid van het Nieuwe Jaar, de Stalhouderij Heden Avond zal *geillumineerd* en door de Koetsiers feest gehouden zal worden. (19096)

J. P. TAFARES JR.

Mr. Schoen- en Laarzemaker,

is voorzien van

Verlakt, Kalfs, Marokein in soorten en *Zoolleder*, *Alsmede echte Bordeaux*

SCHACHTEN voor Laarzen

Hij verzoekt tevens vriendelijk degenen die hem betalen moeten, hem tegen het einde der maand Januarij te willen voldoen, daar hij anders, hoe aangenaam ook de nalatigen in rep- zal betrekken; belovende bij voortdurend,

degenen die bij hem willen laten werken, *nette en solide* **SCHOEMEN** en **LAARZEN** te zullen leveren, *mits à* **CONTANT**, wijl het hem ondoenlijk is verder *Crediet* te geven. (19096)
Paramaribo, den 31 December 1853.

J. P. HAASE JR.

heeft per de laatste schepen ontvangen:

Provisien, Manufacturen,

waaronder goed en goedkoop

SERVETGOED, MODEWAREN,

KRAMERIJEN,

exquisite DRANKEN,

allerlei Glas, Porcelein en Aardewerk, etc. etc. (19097)

Aangebragt per de Schooner *Cree*, en te bekomen bij den ondergeteekende:

Supra Fine

BLOM.

(19098) G. P. EMANUELS

A. VANGELDER HZ.

heeft ontvangen:

Ajuin, Boter, Stokvisch,

andere **PROVISIEN**, **ZUURGOED**,

Gerookte ZALM, BANKET,

Dranken, Stukgoederen,

SCHOENEN, **PETTEN**, **HOEDEN** en

LINTEN, enz. (19099)

Paramaribo, den 31 December 1853.

Ontvangen per de laatst gearriveerde schepen

en tegen **KONTANTE BETALING** te bekomen bij

A. MAC INTOSH & Co.

14 ponds vaatjes **BOTER**,

Hammen, Kazen, enz., enz.

(19100) Paramaribo, den 28 December 1853.

WONDEN IN EEN BEEN GEHEZEN, DOOR

DE ZALF EN PILLEN VAN **HOLLOWAY**

na een tijden van meer dan drie jaren.

De Echtgenoot van den Heer **JAMES SPRING**

GLE, schoolonderwijzer te *St. Patrick* in *Gre-*

nada, was sedert meer dan drie jaren lijdende

aan eene verzwering aan een been, welke zoo

hevig was, dat zij, niettegenstaande alle po-

gingen der geneeskundigen niet kon genezen

worden. Nadat dus, alle mogelijke middelen

te vergeefs waren beproefd, nam men zijne

toevlugt tot de Zalf en Pillen van **HOLLOWAY**,

en door derzelver krachtadige werking, waren

de wonden binnen korten tijd genezen. Dit ge-

neesmiddel overtreft alle andere in gevallen

van serophuleuse ziekten, als koningszeer, klier

en andere gezwellen.

Deze pillen zijn alhier verkrijgbaar ge-

steld bij den Apotheker **A. B. DE VRIES**

aan de *Zwartenhovenvrugstraat*, a. f. 1. f. 3

(19101)

PARAMARIBO, 31 DECEMBER 1853.

Het jaar 1853, leeft voortaan alleen in de geschiedenis. Als in eene vogelvlugge vaart snelde het heen, om de reeks afgeloopen jaarkringen te gaan vernieuwen en ons eenen stap nader tot de grenspaal onzer aardsche bestemming te voeren. De tijdruimte door ons zoo groot geschat is als in eenen adem doorklieft en terwijl wij met ons zwak menschelijk verstand de gebeurtenissen van »gisteren» nauwgezet trachten te ontcijferen, en aan de »voortallen van »heden» ter naauwernood de vereischte aandacht en belangstelling hebben kunnen schenken, beleven wij reeds »morgen.» Eene gewichtige omstandigheid voorwaar, die overgang eens verloopen jaarkrings in een' nieuwen. Met allen ernst dient dezelve te worden overwogen, opdat daaruit die heilrijke lessen geput worden, welke voor iederen aandachtigen opmerker in den loop der vervlogen gebeurtenissen ligt opgesloten. En is het jaar 1853, minder rijk dan zijne voorgangers aan voorvallen tot nutte leering, zaligende bemoediging, hoopvolle en vertroostende dankzegging! Gewisselijk niet. Terwijl hier de aarde als in eenen staat van verbolgenheid duizenden in hare ingewanden verslond; daar de verloornde zee mede hare slagtoffers eischte en in haren peilloozen boezem bedolf; gints de vreeselijke zeisse des doods gedreven op de vleugelen van verderf en verwoesting vernietigende ziekten zonder onderscheid tallozen weg maakte; terwijl elders geduchte krijgshenden het vernielingswerk tegen elkander hebben aangevangen en voortzetten, ja schier overal de eene of andere ramp, of wederwaardigheid haren invloed deed gevoelen en welen onder de nieuw geslagen wonden des noodlots gebukt gaan, mogt dit oord den Zegen des Allerhoogsten in vele opzichten ondervinden. Geene bijzondere onheilen troffen ons, geene buitengewone ongelukken vielen ons ten deel. Daarvoor zij den Hoogste der Hoogen uit den grond des harten opregten dank toegelragt en innig bidden wij Hem dat Hij bij voortdurend ons Zijne genade schenke, dat Hij Suriname, reeds zoo zeer bevoorrecht, de vruchten van haren natuurlijken rijkdom doe plukken en genieten, dat Hij hare ingezetenen de vereischten gaven, welke hare zedelijke en stoffelijke welvaart bevorderen kunnen!

Op het staatkundig terrein hebben echter de gebeurtenissen van 1853 eenen belangrijken invloed ook hier uitgeoefend, en veel is er voorgevallen, dat op onzen maatschappelijken toestand in ruime mate terug werkte. — Deze voorvallen hopen wij in eenige volgende nummers beknoptelijk na te gaan.

Met genoegen kunnen wij melding maken, dat door een onzer geachte stadgenooten eene machine is uitgevonden, waarvoor op zeer eenvoudige wijze, de *Katoen* zal kunnen gezuiverd, zonder beschaadiging der draad. Wij hebben reeds deze machine in het klein, in werking gezien en kunnen niet anders dan met lof daarvan gewagen. Er zullen weldra proeven op vergrootte schaal genomen worden en zullen wij niet in gebreke blijven onzen lezers met de te verkrijgen uitkomsten bekend stellen.

De nieuw benoemde President van het Gerechtshof alhier, Mr. J. M. C. PELS RIJCKEN is in een gecombineerde zitting van de alhier gevestigde Regts Collegien, op den 29 dezer plegtig als zoodanig geïnstalleerd geworden. In eene zeer nette aanspraak nam de Hr. Procureur Generaal gelegenheid, ZEGestr. geluk te wenschen met de op hem gevallen keuze, heette ZEG. van harte welkom binnen deze Kolonie, en gaf daarbij den wensch te kennen, dat ZEG. ook krachtig mogt medewerken, om het regtsweten alhier naar den geest des tijds gewijzigd te erlangen. — De Hr. PELS RIJCKEN daarop het woord genomen hebbende, beaamde ten volle het gezegde des vorigen Sprekers en beloofde zijnerzijds alles te zullen aanwenden ter aankweeking en bevordering van regtsvertrouwen en regtszekerheid, waartoe hij de leden van het Gerechtshof krachtig aanspoorde, terwijl hij de leden der balie het nauwe verband schetste tusschen de regterlijke bediening en de hunne, en hen tevens met ernst aanmoedigde, al het hunne te willen bijdragen, ter bevordering van het regtsweten binnen deze Volkplanting.

Wij wenschen den aandacht te vestigen op de annonce van den jeugdigen J. M. SALOMONS die spoornemens is weldra een Concert te geven. Hadde wij eenigen tijd geleden reden hem lof toe te zwaaien voor zijne eerste uitvoering op een openbaar Concert, zoo vertrouwen wij hem thans bij de ingezetenen te kunnen aanbevelen, daar hij door vervuldige studie grootelijks getracht heeft

zich verder te bekwamen. Wij twijfelen niet of eene ruime opkomst aan zijde zijner landgenooten zal het zegel op den onvermoeiden ijver dezes jongelings drukken.

De berigten gisteren per mail aangebragt behelzen wat betreft het moederland niets van eenig bijzonder belang. De ontvangen bladen tot 30 Nov. deelen het volgende mede:

— De cholera blijft alepende; ofschoon het getal slagtoffers overal zeer gering is en zich bij een of twee liders daags bepaalt, zoo heeft zij echter in Rotterdam en in vele andere plaatsen nog niet geheel opgehouden. In Amsterdam, 's Hage, Delft en Schiedam, worden de cholera-gevallen echter steeds zeldzamer; in Dordrecht en Brielle heeft zij geheel opgehouden.

Volgens een rapport der provinciale geneeskundige commissie, residerende te 's Hage, zijn in haar ressort (behalve de hoofdplaats en Delft) de volgende opgaven gedaan:

Leyden	met een totaal van 113 aangedast, en 73 d.
Gouda	» » » 156 » » 81 »
Haarlemwoude	» » » 144 » » 56 »
Alkemade	» » » 20 » » 17 »
Schoonhoven	» » » 47 » » 27 »
Nieuwkoop	» » » 27 » » 15 »

Te Groningen zijn van de 6 gevallen 2 doodelijk afgeloopen.

— Bij kon. besluit van 29 Nov. is besloten: 1. in te stellen eene staats-commissie, ten einde te onderzoeken welke maatregelen, met het oog op den tegenwoordigen toestand der slaven-berokking in de kolonien en bezittingen van het rijk in andere werelddeelen, door de regering kunnen en behooren te worden genomen; met opdracht aan die staats-commissie om van hare bevinding verslag te doen, onder bijvoeging van de voorstellen, waartoe dat onderzoek mogt aanleiding geven; 2. te benoemen: a. tot voorzitter derzelve commissie den heer J. C. BAUD, oud-minister van kolonien, lid van de tweede kamer der staten-generaal; b. tot leden, de heeren: J. C. RIJK, oud-minister van marine; oud-gouverneur-generaal der Nederlandsche West-Indische bezittingen, lid van de tweede kamer der staten-generaal; mr. G. GROEN VAN PRIESTER, staatsraad in buitengewone dienst, lid van de tweede kamer der staten-generaal; mr. J. MEESKERK BZN., lid van de tweede kamer der staten-generaal; R. F. baron VAN RADERS, oud-gouverneur van Suriname; R. H. ESSER, oud-gouverneur van Curaçao en onderhoorigheden, mr. P. FIERS SMEDING, oud-president van het gerechtshof van Suriname; mr. A. BRUGMANS, advocaat te Amsterdam; en G. C. BOSCH REITZ, koopman te Amsterdam.

Omtrent de Turksch-Russische kwestie wordt niets met zekerheid gemeld. De berigten dien aangaande loopen zoozeer uit een dat het moeilijk is, eenige juiste mededeeling daaromtrent te doen. De Turken zijn den Donau weder overgetrokken en hebben slechts eenige punten in bezit gehouden. Onderscheidene keeren dat de beide legers aan het rechten geraakten, hebben de Russen steeds het onderspit gelolven. Men geloofde echter vrij algemeen, dat het de Engelsche en Fransche regeringen gelukken zoude, eene schikking ten deze te bewerkstelligen.

Dona Maria II da Gloria Jeanne Charlotte Leopoldine, Isadora da Cruz Grançoise Xavier da Paula Michaela Gabriela Rafaela Louise Gonzaga, koningin van Portugal, is den 15 Nov. in het kraambed overleden. Zij werd geboren den 4den April 1819 en overleed dus in den ouderdom van ruim 34½ jaar. Zij was de dochter van dom Pedro I, keizer van Brazilië, verwekt bij zijne eerste gemalin, de aartshertogin Leopoldine van Oostenrijk. Na den dood van haren grootvader Johannes VI, kwam zij reeds op 2 Mei 1826, op den Portugesch troon, en werd in 1827 verloofd met dom Miguel, haar oom, die de constitutie bezwoer en het regentschap aanvaardde. Toen echter de koningin in 1828 Brazilië verliet om naar Europa te sterven, wierp dom Miguel het masker af, liet zich als absoluten koning van Portugal proclameren en belette de koningin in haar land voet aan wal te zetten, waardoor zij zich genoodzaakt zag naar Engeland de wijk te nemen. Daar werd haar door George IV koninklijke eer bewezen, doch zij kon geen bijstand tegen den overweldiger van hem erlangen, vermits het Engelsche ministerie hem zelfs begunstigde. Zij keerde daarop met hare vriendin, Amalia van Leuchtenberg, naar Brazilië terug, waar zij bleef tijdens haar vader, ten gunste van zijn zoon dom Pedro II, afstand van den Braziliaanschen troon deed en tegen dom Miguel, ter verdelgving der regten zijner dochter, ten strijde trok. Dom Pedro overwon, waarna de koningin in het herwonen

Lissabon, in 1838, haren intogt hield. Eerst in Mei 1834, verklaarde dom Miguel van zijne aanspraak op den Portugesch troon af te zien; hij vertrok naar Italië, eenmaal aldaar aangekomen, verhoef hij echter weder het hoofd en werd zelfs door den Paus als koning van Portugal erkend. Intusschen neigde Pedro I ten grave; de kracht om te regeren begaf hem, waarna de Cortes, die daarvan door hemzelf kennis bekwamen, de koningin meerderjarig verklaarden, waardoor aan de vele intrigues en de talrijke aansoecken om het regentschap een einde kwam, Onmiddellijk daarop begon zij zelve van huwelijksplannen te gewagen; reeds vroeger had de hertog Karel August Eugenius Napoleon van Leuchtenberg haar hart weten te verwerven. Werkelijk werd het huwelijk met den hertog den 8ten November 1834 gesloten, en den 27sten Januarij 1835 plegtiglijk gevierd. De hertog won zeer snel de volksgunst en werd door de koningin tot pair en tot opperbevelhebber der krijgsmagt benoemd. Deze laatste benoeming was in strijd met de constitutie; de Cortes kwamen er tegen in verzet, doch op hetzelfde tijdstip werd de hertog ziek en stierf op 28 Maart 1835, dus na eene echtverbintenis slechts van een paar maanden. Den 9den April 1836 trad de koningin andermaal in het huwelijk met den zoon van den hertog Ferdinand van Saksen-Coburg Kohary. Zeven kinderen, en wel vijf zoons en twee dochters, waren de vrucht dezer echtverbintenis. De oudste, dom Pedro van Alcantara, werd geboren den 16den Sept. 1837.

Mengelingen.

DE ZEE EN HARE BEWONERS.

(Vervolg en slot.)

Eindelijk komt nog bij het groote aantal individuen en bij de snelheid der ontwikkeling, de absolute lichaams-grootte. Voor zoo ver wij kunnen nagaan, heeft iedere diergroep hare grootste vertegenwoordigers in het water. Het grootste zoogdier en over het algemeen het grootste thans op aarde levende dier is de walvisch, die, volledig ontwikkeld, minstens vijfmaal langer is, dan de grootste olifant. Van de vogels heeft de bijna alleen boven de zee zwevende albatros de grootste vlugt (15 voeten); uit de groep der hagedissen leeft de vreeslijkste soort, de krokodil, in het water; tegenover de kleine landschildpad staat de reuzenschildpad der zee, die zelfs 1000 pond kan wegen. De grootste van alle bekende slangen, de Braziliaansche anaconda, leeft althans bij voorkeur in het water, en onder de vergifige slangen schijnen de Oost-Indische waterslangen de verschrikkelijkste te zijn. Slechts ter loops wil ik hier van de reusachtige zeeslang gewagen, die in onze natuurlijke geschiedenis nog steeds als een wonderlijk sprookje bestaan blijft. Ofschoon het honderde malen op eene vergissing bleek te berusten, in weerwil van honderdmaal als zoodanig te zijn besproken en ontkend, hoort men dit verhaal toch steeds weder op nieuw opdisschen. De onwaarschijnlijkheid dat er zulk een dier bestaat, heeft nog voor eenigen tijd een onzer schranderste dierkundigen, professor OWEN, met uitstekende scherpzinnigheid in eenen brief in Galignani's Messenger (van den 23sten November 1848) ontwikkeld; doch de onmogelijkheid is nog geenszins bewezen en nog in den jongsten tijd zijn er verklaringen afgelegd door kapitein SULLIVAN, uit Halifax, kapitein D'ABNOUR, uit Havre de Grace, en kapitein WOODWARD, uit Penobscot, die met al hunne manschappen bezwoeren, de zeeslang duidelijk gezien te hebben. De laatste zag haar zelfs gedurende een geheel uur slechts weinige schreden van zijn schip, het met groote woede vervolgend en aangrijpend, nadat hij tweemaal een klein, met geweerkogels geladen kanon er op had afgenuid, doch, zoo als het scheen, zonder haar vast schubbig pantser in het minste te kwetsen. De kustbewoners van Noorwegen houden hen, die het bestaan van de zeeslang betwijfelen, bepaald voor onzinnig. Welligt is de groote zeeslang een nog levend individu van dien vreeslijken zeuglodon, waarvan Dr. KOCH vóór eenige jaren in Albanië het fossiele geraamte gevonden en ook in Duitschland ten toon gesteld heeft, en dwaalt nu dat armschepsel, de eenige nog levende getuige van een lang verlopen scheppings-tijdperk, zonder rust of mur, als de wandelende Jood onder de dieren, eenzaam, door de hem vreemd gewordene wereld, hoe het ook zijn moge, wij hebben waarlijk geene fabelen noodig, om de zee met tooversprookers op te smukken. Een vlingtig overzigt van de Flora en Fauna der zee zal voldoende zijn, om deze bewering te staven.

De geheele onderzeesche plantengroei bestaat

Wijns uitsluitend uit ééne groote plantenaafdeeling — de algen of wiersoorten. — Ofschoon deze planten geslachtloos en zeer eenvormig in hare voortplantingsorganen zijn, ontwikkelen zij toch zulke enen buitengewonen rijkdom in vormen, dat een landschap op den bodem der zee niet veel minder belangrijk en afwisselend is, dan een streek in de warme keerkringsgewesten, die tot toonebeeld van weelderigen plantengroei strekken kan. De eigenaardige, geleachtig-weeke of kraakbeenvig-harde zelfstandigheid van alle deelen, de zeldzame vereeniging van ronde, langwerpige en weder vlak uitgebreide organen, die de toepassing der woorden »stengel" en »blad" terstond als geheel onvoldoende leeren kennen, de prachtige, donkergroene, olijfgroene, gele, rozenroode en purperkleuren, die soms even als in eenen regenboog op dezelfde bladachtige vlakke vereenigd zijn, geven aan dezen plantengroei geheel het karakter van iets vreemds en fabelachtigs. Ten tijde van LINNAEUS was de kennis dier planten nog zeer gering. De 70 soorten, welke die schepper der plantenkunde bij de bearbeiding van zijn stelsel kende, zijn tegenwoordig tot bijna 2000 vermeerderd en dit zijn niet alleen de kleine vormen, die men gemakkelijk over het hoofd kan zien, maar juist de grootste soorten, de renzen van 100 tot 1500 voet lengte der onderzeesche wouden, waarmede ons eerst de natuuronderzoekers in jongeren tijd hebben bekend gemaakt. LAMOUROUX, BORY ST. VINCENT en GREVILLE hebben zich op dit gebied ten opzichte der wetenschap het verdienstelijkst gemaakt. »Bovenal" hebben in den jongsten tijd de togten van kap. ROSS naar de zuidelijke poolstreken en de op kosten des Keizers van Rusland en der Petersburger Akademie ondernemene reizen van MARTIUS, POSTELS, von BAER en anderen in de noordelijke poolstreken een geheel nieuw licht over die bijzonderheden verspreid. Het behoort niet tot de onbelangrijkste resultaten van die onderzoekingen, dat ook de zeevieren, even als de plantengroei op het waterland, aan geographische grenzen en eene bepaalde verdeelingswijze gebonden zijn. Overweegt men, dat de geographische rangschikking der planten op de eerde inzonderheid van de verschillende verdeling van warmte en vochtigheid afhangt, dat echter de zee uiterst weinig verscheidt vertoont in de temperatuur en reeds in betrekkelijk kleine diepten onder alle luchtstreken denzelfden warmtegraad bezit, dan moet het ongetwijfeld in het oog springen, dat wij in de onderzeesche Flora zulke wezenlijke verschillen, zelfs in aanverwante of dichtbijgelegene streken, aantreffen, zoo als zich b. v. de Zwarte Zee van de Adriatische of de IJzee langs de Laplandische en Siberische kusten van de Kamtschatische zee en de kusten der Aleuten en Kurilen onderscheidt. In het algemeen kan men zeggen, dat de wieren voornamelijk in de gematigde luchtstreek hunnen ganschen rijkdom ontplooijen, daarentegen naar den evenaar even als naar de Polen verminderen.

Aan de kusten van het eiland Sitka vertoont zich deze eigenaardige plantengroei aan den duiker in zijnen weelderigsten rijkdom. Even als in een oorspronkelijk bosch staan hier de planten bijeen. De kleine conferten en ectocarpeën bedekken den bodem met een groen fluweel tapijt, waarop de zeesalade met haar breed loof de plaats van grootere kruiden vervangt. Hiertusschen glinsteren de groote bladeren der mantelvormig geplooiden irideën met eene prachtig rozen- of scharlakenroode kleur. Talrike wiersoorten bekleeden de klippen met eene donkere olijfgroene kleur, waartusschen dan weder de prachtige zeeroos met haar teeder kleurenspeel schittert. De zoo vreemd netvormig verbrokene thalassiophyllen en agaren vormen de grootere bosschen in dit woud; zij hebben eenen gelen, groenen en rooden weerschijn, spreiden zich nu eens als reusachtige waaijers uit, en wienzen dan weder met bladen van eenige voeten lengte en breedte in den stroom. Als boomen van het woud treden voorts de vaak als 30 voet lange, breede linten goltende laminariën op. Deze wisselen af met de als struiken vertakte macrocystis-soorten met hare peervormige blazen. Vervolgens vertoonen zich de langgesteelde alariën, wier stam op eene zonderlinge wijze met eenen bladerbos, even als met eene manchette, omgeven is en zich van boven in het reusachtige, dikwijls 50 voet lange blad uitbreidt. Maar boven alles steken de merkwaardige nereocysten uit; uit haren koolvormigen wortel rijst een draadvormige steel tot eene lengte van 70 voet op; hij zwelt van lieverlede knodsvormig tot eene groote blaas op, en hierboven wappert dan een digte bundel smalle, tot 30 voet lange bladen. Men konde haar de palmen der zee noemen. En deze gansche aanzienlijke plant is het product van weinige maanden, want jaarlijks sterft zij en ontwikkelt zich eene nieuwe uit haar zaad. Op den bodem dier onderzeesche wouden leven de vreeserren en de

stammen, zijn de schelpen en zeepokken vastgeklemd; tusschen het loof jagen de vrazuchtige roofvisschen hunne zwakkere prooi na, en op de drijvende eilanden, die door de dicht ineengedrongene bladen der nereocysten gevormd worden, rust de glimmende zeeottor, die zich zoo warm in het zonlicht koestert; daarom wordt deze plant door het volk met den naam van »otterkool" (*brobowaja kapusta*) bestempeld. In dier voege wordt het beeld eens landschaps voltooid, welks bijzonderheden te bewonderen slechts aan weinige stervelingen vergund is. Eene kunstmatig daarvan uitgevoerde afbeelding vindt men in RUPRECHT'S en POSTEL'S prachtig werk over de algen. Walrussen en zeekoeijen, rytinen en zeevissjes leven van wieren, en het denkbeeld, dat de mensch ook niet verzuimd zal hebben hier van zijn erfdeel bezit te nemen, dringt zich als van zelf op ons aan. Inderdaad zijn de voordeelen, die deze planten inzonderheid voor de langs de kusten liggende landen opleveren, geenszins gering te schatten. Zelfs in de straten van Edinburgh hoort men tegenwoordig niet zelden *buy pepper - dulce and tangle* roepen, waarmede de bewoners der naburige zeedorpen hunne zeesalade uitventen. Het zoogenaamde Iersche mos of carragheen en het meelwier zijn belangrijke handels artikelen geworden en worden dikwijls, in stede van salep, arrowroot of IJslandsche mos, aan borstlijders of kinderen als ligt verteerbare voedingsmiddelen voorgeschreven. Nog uitgebreider is het gebruik der groote wiersoorten, zoo als van het »suikervier, schaapwier" en andere, ter voeding van schapen en runderen, voornamelijk aan de kusten van Normandie, Ierland, Schotland en Noorwegen, als ook op de Far-oër en op IJsland. De groote wietheuvels, welke iedere storm aan de westelijke kusten van Europa opwerpt, worden aan de noordkusten van Frankrijk door de landlieden, zelfs met aanzienlijke kosten, als eene zeer geschatte meststof vele mijlen ver landinwaarts gevoerd. Het voornaamste nut dezer planten berust echter op eene physiologische eigenschap van haar voedingsproces. In nieuweren tijd is eene belangrijke grondstof, het iodium, uit een technisch, doch vooral uit een geneeskundig oogpunt bijzonder gewigtig geworden. Deze zelfstandigheid doet zich voor in zwarte, als metaal glinsterende, kristallijne plaatjes; zij lost in water met eene donkergele kleur op, en verandert, wanneer zij verwarmd wordt, in schoone violetblauwe dampen. Aan deze laatste eigenschap is het iodium zijnen naam verschuldigd, die namelijk van het Grieksche woord »ion, »violetje" afgeleid is. Behalve zwakke sporen, die men in eenige minerale wateren ontdekt heeft, bevindt zich deze stof alleen in de zee, doch ook hier in zulk eene geringe hoeveelheid, dat het onmogelijk zou zijn om het, zonder de aanzienlijkste kosten, uit het zeewater af te scheiden. Hier komen ons nu de wieren ter hulpe, daar zij bij hunne voeding de iodiumverbindingen uit het zeewater als het ware verzamelen en bewaren, zoodat men haar in niet onbelangrijke hoeveelheden in hunne asch terug vindt. Aan de kusten van Frankrijk, Ierland en Schotland dienen de vaak als bergen opgehoopte massa's zeewier, die de golven aan het strand werpen, den armen tot brandstof, en de asch, zorgvuldig verzameld, kwam vroeger onder den naam van klep of varec, als eene soort van onzuivere soda, ten gebruike bij de zeep-bereiding, in den handel. Deze tak van nijverheid ware reeds lang voor die arme lieden te niet gegaan, daar men, door de vorderingen der scheikunde gesteund, zich de soda thans beter en goedkooper langs eenen anderen weg verschaffen kan, zoo niet in den jare 1811 de zeep-fabrikant COURTOIS, te Marseille, opmerkzaam gemaakt door de bij de sterke uitdamping der loog zich plotseling ontwikkelende blaauwe dampen, in de kelp het iodium had ontdekt. Nu kwam spoedig veel navraag voor die stof en zij wordt inderdaad nog thans uitsluitend uit de asch van zeeplanten verkregen.

HERINNERINGEN DER WEEK.

Zondag 1 Januarij. Bij de oude Romeinen, werd deze dag aan JANUS in den Tempel des vredes gewijd.
Maandag 2 — 1596. De beroemde Veldoverste MONDRAGON sterft in 92 jarigen ouderdom. Deze Spaansche bevelhebber onder Alva liet bij den roem van eene schitterende loopbaan, een onberleken naam bij vriend en vijand achter.
Dinsdag 3 — 1829. De beroemde Hollandsche acteur ANDRIES SNOEK sterft.
Woensdag 4 — 1786. De beroemde MOZES MENDELSSOHN, te Dresden geboren, sterft.
Donderdag 5 — 1757. De dwaeper DAMIENS doet eene poging om LOEWIJK XV van Frankrijk

door eene messtreek van het leven te beroven. De koning bekwam eene wonde in de zijde. De misdadiger werd gevat en na veroordeeld te zijn den 24 Maart daaraanvolgende binnen Parijs ter dood gebracht.

Vrijdag 6 — 1706. BENJAMIN FRANKLIN wordt te Boston geboren. Deze belaaude man, geleerde, natuurkundige en staatsman, stierf den 17 April 1790. — Het door hemzelven vervaardigde graf-schrift is als volgt:

The body of BENJAMIN FRANKLIN (Printer) (like the cover of an old book, its contents torn out, and stript of its littering and gilding) lies here foods for worms; yet the work itself shall not be lost, for it will (as he believed) appear once more in a new and more beautiful edition. Corrected and amended by The Author. (*)

(*) Helligscham, van B. FRANKLIN Boekdrukker (als band van een oud boek, welke bladen zijn uitgescheurd en dat van zijn titel en verguldsel beroofd is) rust hier, ten spijsze voor de wormen: doch het werk zelf sal niet verloren gaan, maar zal (gelijk hij geloofde) eenmaal weder verschijnen, in eene nieuwe en schoone uitgave, aangezien en verbeterd door den schrijver.

Zondag 7 — 1610. GALLILEI ontdekt de wachters van de planeet Jupiter, welke hij ter eere van MEDICI, Medicische Sterren noemt.

FURET.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 25n. Dec. 1853, het schip Johannes Hermanus, kap. J. B. Wiggers, van Amsterdam.
Den 28n., de Eng schoenerbrik The Three Brothers, kap. A. G. Troop, van St. John, Nieuw-Brunswijk.
Den 30sten, de kol. schoener Henriette Elisabeth, kap. J. F. Meijer, van Demerary.

IN TEXEL GEARRIVEERD.

Den 18den Nov. 1853, het schip Phoenix, kap. de Boer. — Den 29sten, het schip Preciosa, kap. K. Onwehand. — Beiden van hier.
UIT TEXEL NAAR HERWAARTS GEZEILD.
Den 24 November, het schip de Drie Vrienden, kap. R. A. Wielema. — Idem, het schip Hermanus Franciscus, kap. A. J. van Driest. — Den 27n., het schip Anna Maria, kap. H. P. H. Muntoudam.

Bij DOVER den 18 Nov., het schip Maria, kap. Meijer, van Middelbro' naar Suriname.
GREENOCK 20 Nov., het schip Eliza Bain, kap. Steel, van hier.

SCHEPEN IN LADING NAAR HERWAARTS.

Te GRONINGEN: het schip Voorwaarts, kap. H. J. Bonder.

•• Het schip Anna, kap. Hilbrands, van hier naar Amsterdam gedestineerd, is den 28 November lek, met verlies van zeilen en andere schade te Plymouth binnengeloopt.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip Eliza, Kap. Visser, adres bij M. D. Huisdekoper.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het schip Johannes Hermanus: de Heeren F. L. Bakker en echtgenoot, W. Köster en J. van Wijke en Meijvr. E. Harten.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 27n. tot den 31n. December 1853, zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 27sten, Alberta Johanna Cabenda, 1 jaar en 8 maanden.
Den 29sten, Catharina Vuursch, 20 jaren.
Idem, Christina Carrierre, 68 jaren,
Den 30sten, Abraham Gomperts Pam, 45 jaren.
Idem, Maria Lobach, wed. Johann Gottlieb Hartman, 55 jaren.

Levenloos Geboren.

Den 29sten, het kind van het Mannelijk gesl. van Catharina Vuursch.

Prijzen der Producten.

Bij inschrijving verkocht.

KATOEN. Den 27n. Dec. 1853, van pl. Sarah, 20 balen, à 28 ct.
SUIKER. Idem, van pl. Rustenburg, 24 vaten, à 6,51 ct.
Idem, van pl. Pieterszorg, 20 vaten, à 6,57 ct.
Den 30sten, van pl. Schoonoord 24 vaten en van pl. Nieuwzorg 16 vaten, à 6,55 ct.

CORRESPONDENTIE.

Wij hebben uit plaatsgebrek en wegens late toezending geene der ingezonden stukken in dit nummer kunnen opnemen.

J. von Königsłow & d'Artenay

hebben op nieuw uitgepakt:

CALICO'S, Geborduurde Dames KLEEDJES, Fijne Linnen en ordinaire ZAKDOEKEN, Zijden en Satijnen MANTILLES, Gestopt NETELDOEK, MOIRES, SATIJNEN, FLORENCE, Zijden FOULARDS en DOEKJES, CACHEMIREN voor MANTILLES en KINDERHESJES, **Linten in soorten, opg. en oupgemaakte Dames Hoeden**, Extra Bielefelds en andere LINNENS, LINNENKATOEN, Zwarte en Gekleurde DASSEN, Schotsch Batist, Kamerdoek, Crêpe, Gaas Zijden en Piqué Vestengoed, Buckskin, Zwart, Bruin en Blauw LAKEN, BROEKENGOED, WIT KATOEN, POOL- en VRIESBONTEN, Tinnermansstreep, OSNABR. en BLAAUW LINNEN, Blauw en Rood DAMRUIT, Blauw en Rood BIESMAT, Garen en Katoenen BOEKJESSTREEP, PARAMATTAS, CANAVAS, PARASOLS, Wandelstokken, Nesten Trom, mals en MANDJES, KAMMEN, SCHAREN, PENNEMESSEN en BORSTELWERK-**PARFUMERIEN**, een partijtje **Glaswerk, Flacons en Vazen** geschikt voor Cadeaux, Spiegels in soorten, en eene geassorteerde partij SCHOENEN.

Voorts:

Champagne, Port, Madera en Bordeaux Wijnen, Cherry Brandy, KERS- en andere LIKEUR, Beijersch Bier en Ale, Gort, Groene en Graauwe Eiwten, B O T E R, Rookspek, Anchovisch, B R O O D S U I K E R S, Geurige Groene en Zwarte THEE in bussen en trommels, Patent Olie in pullen en amen, GENEVER in fusten en kelders, SIGAREN in soorten

STEENEN, KALK en CEMENT, enz.

19102,

Paramaribo, den 31 December 1853.

FERD HARTEN

heeft per het schip *Johannes Hermanus*, Kapt. J. B. WEIJGERS, ontvangen:

Nieuw Patronen POOLBONT, DAMRUIT, BOEKJESSTREEP, Osnabr. LINNEN, **Linnenkatoen, Zwart Princestof**, Salempoeris, zwart en gekl. zijden Doeken en Dassen, Kousen in soorten, **HANDSCHOENEN**, geborduurde ZAKDOEKEN, Breikatoen, **KANTEN en LINTEN, IJZERGAREN, GORDIJNHOOD**, **Elastique Kousenbanden**, zwarte Ceintuurlinten, Lakensche PETTEN, verlake KINDER SCHOENEN, Meisjes STROOHOEDEN, **Leijen en Griffen, Parfumerien,**

Sigaren en Tabak,

van de welbekende goede soorten, groene kelders Schied. GENEVER,

KRUIDENIERSWAREN, etc., etc.

Een assortiment Bielef. en Huisin. LINNEN, Linnen ZAKDOEKEN

Kleer- en Schoenmakers benodigdheden, etc., etc.

(19103)

Paramaribo, den 31 December 1853.

Binnenlandsche berigten.

Publicatie

van den 29^{en} December 1855;

houdende vaststelling van een nieuw tarief van Emolumenten ter Gouvernements Secretarie, mitsgaders voor den Burgerlijken Stand, en de Registratie van Slaven.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR DER KOLONIE
SURINAME.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, SALUT! doet te weten:

Naar aanleiding van de dezèrzijsche voordragten, van den Minister van Kolonien de magtiging ontvangen hebbende, om de Tariiven, krachtens welke de Emolumenten ter Gouvernements Secretarie worden geheven, aan eene herziening te onderwerpen, en te wijzigen naar den daarbij aangewezen grondslag.

Gelet hebbende op de Publicatie van 23 December 1828 G. B. No. 29, — 29 Julij 1831 G. B. No. 15, — 6 December 1832 G. B. No. 11 en 17 Junij 1835 G. B. No. 8.

Den Kolonialen Raad gehoord,

Heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, gelijk geschiedt bij deze, dat, met buitenwerking-stelling van de thans nog bestaande, daarmede niet overeenkomende voorschriften, te rekenen van en met den 1^{en} Januarij des aanstaanden Jaars, de Emolumenten, welke ter Gouvernements Secretarie en alzoo mede bij den Burgerlijken Stand en de registratie van slaven worden geheven, zullen worden gerekend naar het navolgende tarief:

GOUVERNEMENTS SECRETARIE.

Voor eene resolutie of een appointement van den Gouverneur bij gunstige beschikking . . . f 3,00
» » » bij ongunstige beschikking . . . » 1,00

Zeebrieven . . . » 25,00

Bij vernieuwing van Zeebrieven . . . » 12,50

Passagiers passen . . . » 2,00

Kustvaarders passen . . . » 10,00

Kustvaarders passen bij vernieuwing . . . f 5,00

Legalisatie van handteekeningen . . . » 2,00

Oppositien bij annonce tot vrijgeving van slaven, als anderzins . . . » 1,50

Visschers passen . . . » 3,00

Brieven van Venia Abatis . . . » 30,00

Permitten zonder onderscheid . . . » 1,00

Afsteekenen of viseren van ingediende passen . . . » 1,00

Bewijzen van grond eigendom (allodialen) . . . » 25,00

Bewijzen van grond eigendom bij vernieuwing (warranden) . . . » 5,00

Voor alle kopijen authentiek van eenig document, bevattende 4 bladzijden van 24 regels elke van 12 lettergrepen . . . » 2,00

Voor elke meerdere bladzijde . . . » — 50

Certificaten . . . » 1,00

Gezondheidspassen . . . » 1,00

Voor het verleenen van het Burgerregt, voor zoo verre betreft vreemdelingen, niet voorzien van Passen van het Ministerie van Kolonien . . . » 30,00

Voor inschrijving in het Burgerregister, voor zoo verre betreft personen, welke aankomen met passen van het Ministerie van Kolonien . . . » 10,00

BURGERLIJKE STAND.

Aanteekening ten huwelijk, met inbegrip van de beide afkondigingen . . . f 10,00

Voor een extract uit het Register van Geboorten, Overlijden, Gedoopten of Getrouwen . . . » 3,00

Verklaringen . . . » 1,00

Extract uit het Burgerregister . . . » 3,00

REGISTRATIE VAN SLAVEN.

Extracten uit de Slaven Registers, tot 10 Slaven . . . f 2,00

Idem van 11 tot 30 slaven . . . » 3,00

Idem » 31 » 100 » . . . » 4,00

En van elke 100 daarenboven . . . » 1,00

Idem voor Manumissie . . . » 1,00

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden

afgekondigd en in het Gouvernements-Blad gesigneerd.

Paramaribo, den 29 December 1853.

O. von SCHMIDT AUF ALTENSTADT.

Ter ordonnantie van den Gouverneur,

De Gouvernements Secretaris,

A. KIKKERT SCHOTBORGH.

Gepubliceerd ten zelfden dage,

De Gouvernements Secretaris,

A. KIKKERT SCHOTBORGH.

Publicatie

van den 29 December 1853;

houdende bepaling der wijze van betaling van het zegelregt, verschuldigd wegens Transporten van en Hypotheken op onroerende Goederen.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR DER KOLONIE
SURINAME.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, SALUT! doet te weten:

In overweging genomen hebbende de noodzakelijkheid, om de voldoening van het zegelregt wegens de grossen der acten van transport en van hypotheek verschuldigd, op eenen doelmatigen voet te regelen.

Gelet op het achtste gedeelte der resolutie van den Commissaris Generaal der West Indische Bezitningen van den 30 Julij 1828 No. 303 (Publicatie van 18 | 25 November 1828, Gouvernements-Blad No. 16), en op de daarbij gearresteerde ordonnantie betrekkelijk de transportregten.

Den Kolonialen Raad gehoord.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Met wijziging en aanvulling van § 4 der boven bedoelde ordonnantie wegens de transportregten.

Te bepalen als volgt:

Artikel 1.

Alvorens de schriftelijke overeenkomsten van koop en verkoop, ruiling, schenking, scheiding en verdeling van onroerende goederen tusschen mede-Eigenaren, ter Griffie van het Gerechtshof worden bezorgd, hetgeen zal moeten geschieden binnen drie maanden na derzelver dagteekening of aldaar aangifte van te verlijden hypotheek zal worden gedaan, zal het daarop, overeenkomstig de Publicatie van 12 November 1830 (Gouvernementsblad No. 16), verschuldigd zegelregt, moeten betaald worden ten kantore van den Kolonialen Ontvanger en Betaalmeester.

Art. 2.

Van de te verlijden transporten en hypotheek zal in geen geval aanteekening in de registers, noch aankondiging in de Nieuwspapieren worden gedaan, wanneer niet aan de daarmede belaste Ambtenaren het bewijs is geleverd, dat aan de bepaling van Artikel 1, behoorlijk is voldaan.

Art. 3.

De grossen, welke van de verledene transporten en hypotheek worden uitgegeven, zullen op ongezegeld papier worden geschreven, doch zal de Griffier aan het hoofd derzelven van de voldoening van het Zegelregt, met aanhaling van de dagteekening, het nummer en het bedrag der kwitantie doen blijken.

Ingevalle de belanghebbenden hnnne grossen bovendien van den gewonen zegelstempel mogten willen doen voorzien, zullen zij dezelve daartoe binnen eene maand na de dagteekening van het transport of de hypotheek bij de Administratie van Financien behooren over te leggen. Deze stempeling geschiedt kosteloos.

Art. 4.

Vorenstaande bepalingen treden met den 1^{en} Januarij 1854 in werking.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en in het Gouvernements-Blad gesigneerd.

Paramaribo, den 29 December 1853.

O. von SCHMIDT AUF ALTENSTADT.

Ter Ordonnantie van den Gouverneur,

De Gouvernements Secretaris,

A. KIKKERT SCHOTBORGH.

Gepubliceerd ten zelve dage.

De Gouvernements Secretaris,

A. KIKKERT SCHOTBORGH.

Paramaribo, den 30 December 1853.

Bij Gouvernements-resolutie van den 29 dezer maand No. 1832, is, onder de nadere goedkeuring des Konings, provisioneel tot Lid van den Kolonialen Raad herkozen, de Heer Mr G. J. A. Bosch Reitz, met continuatie als Heemraad der divisie Para.

(Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel)

Gedrukt bij A. L. G. DE RANDAMIE.

SURINAAMSCH WEEKBLAD N°. 1.

van Zondag den 1sten Januarij 1854.

Binnenlandsche berigten.

Publicatie

van den 24 December 1853;

houdende invoering van het gebruik van aanslag-biljetten voor de invordering der beschrevene middelen.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR DER KOLONIE SURINAME.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, SALUT! doet te weten:

In overweging hebbende genomen, dat de regelmatige invordering van 's Lands belastingen kan bevorderd worden door het gebruik van aanslag-biljetten, en dat dit middel tevens kan leiden tot verëenvoudiging in de Administratie en tot besparing van perceptie-kosten.

Den Kolonialen Raad gehoord; Heeft goedgevonden en verstaan, te bepalen, als volgt:

Artikel 1.

Te beginnen met de dienst van 1854, zal de Koloniale Ontvanger en Betaalmeester de belasting-schuldigen van hunnen aanslag in de beschrevene middelen kennis geven, door toezending van een aanslag-billet, bevattende den naam van den belasting-schuldige of van de Plantaadje, Grond of Erf, ten name waarvan de belasting op het kohier vermeld staat, alsmede aanwijzing van het bedrag van den aanslag, van de termijnen tot verpligte betaling, van de dagen en uren, waarop de Ontvanger zitting houdt, en eindelijk uitnodiging tot betaling vóór of op de vervaldagen, op straffe van vervolging.

Art. 2.

Voor iedere betaling zal de Koloniale Ontvanger onmiddellijk kwitantie op het aanslag-billet stellen.

De belasting-schuldigen zijn te dien einde gehouden, bij iedere betaling hun aanslag-billet aan den Kolonialen Ontvanger over te geven.

Art. 3.

De toezending der aanslag-biljetten geschiedt zoodra mogelijk en kosteloos.

Indien echter het aanslag-billet in het ongereede mocht zijn geraakt, moet een duplicaat van hetzelfde opgemaakt, en tegen betaling van 25 Cent, aan den belasting-schuldige uitgereikt worden.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgeleverd en in het Gouvernements-Blad geinsereerd.

Paramaribo, den 24 December 1853.

O. von SCHMIDT AUF ALTENSTADT.

Ter Ordonnantie van den Gouverneur,

De Gouvernements Secretaris,

A. KIKKERT SCHOTBORCH.

Gepubliceerd ten zelfde dage.

De Gouvernements Secretaris,

A. KIKKERT SCHOTBORCH.

Publicatie

van den 24 December 1853;

houdende verordeningen omtrent de bedrijven van Sjouwer, Kruijer, Waagdrager, Karreman en andere soortgelijken.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR DER KOLONIE SURINAME.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, SALUT! doet te weten:

In overweging hebbende genomen, dat de openbare orde gebiedend vordert, dat er verordeningen worden daargesteld, omtrent de bedrijven van Sjouwer, Kruijer, Waagdrager, Karreman en andere soortgelijken, en dat de zoodanigen aan eene vaste controle worden onderworpen,

Den Kolonialen Raad gehoord;

Heeft goedgevonden en verstaan, te bepalen, als volgt:

Artikel 1.

Ieder, die het bedrijf van Sjouwer, Kruijer, Waagdrager, Karreman en andere soortgelijken, wenscht uit te oefenen, zal verplicht zijn daarvan opgaf te doen ten burele der Politie, en einde de voortaan daartoe vereischt wordende toestemming te erlangen.

Art. 2.

Niemand zal tot de uitoefening van een der genoemde bedrijven worden toegelaten, dan die den onderdom van Achtien jaren bereikt heeft.

Art. 3.

Geen slaaf zal eene toelating tot de uitoefening van een der in artikel 1 bedoelde bedrijven kunnen erlangen, dan op aanvraag of tegen overlegging eener schriftelijke toestemming van zijnen meester, of van diens vertegenwoordiger.

Art. 4.

Degeen, die wegens diefstal, misbruik van vertrouwen of vagabondage veroordeeld is geworden, zal tot een der bovengemelde bedrijven niet worden toegelaten.

Art. 5.

Wanneer de gevraagde toestemming is verkregen, zal daarvan aan den aanvrager een livret worden afgegeven, waarin zijn naam, vooruum, onderdom, geboorte- en woonplaats zullen vermeld worden, en hetwelk hij steeds bij zich zal moeten dragen en ten allen tijde, op aanvraag der Ambtenaren en Beambten der Politie vertoonen.

Art. 6.

Gelijktijdig zal aan hem worden uitgereikt een *lederen band*, voorzien van eene koperen plaat, waarop naar volgorde het nummer van inschrijving, alsmede het beroep, hetwelk de houder uitoefent, met den eersten letter zal zijn aangeduid.

Deze band zal steeds op eene zichtbare wijze, om den linkerboven-arm moeten gedragen worden.

De kosten van een en ander, ten bedrage van Drie gulden, zullen dadelijk bij de uitreiking moeten voldaan worden.

Art. 7.

Het is uitdrukkelijk verboden, het livret of den band nit te leenen.

Ingeval dezelve verloren of in het ongereede mocht zijn geraakt, zal de belanghebbende daarvan dadelijk ten fine van onderzoek aangifte doen ten burele der politie, alwaar hij tegen betaling van Drie gulden van anderen voorzien zal worden.

Art. 8.

De sjouwers, kruijers, waagdragers en karrelieden, die op de in vorige artikelen omschreven wijze zijn toegelaten, worden bij uitsluiting aangewezen tot de openbare uitoefening van de aan hun bedrijf verbundene werkzaamheden.

Art. 9.

Elk ingezetene zal dienvolgens gehouden zijn, om buiten zijne dienstboden of diegenen, die dagelijks in zijne dienst zijn, geene anderen dan de zoodanigen tot die werkzaamheden te bezigen.

Art. 10.

Van des morgens zes ure tot des avonds zes ure, zullen zij zonder gegronde versoeking, geene werkzaamheden mogen weigeren, noch zich aan eenige diensten onttrekken. Zij zullen dan ook daartoe gedurende dien tijd op zoodanige plaatsen der stad gestationneerd zijn, als door de Politie zullen worden aangewezen.

Art. 11.

Zij zullen gehouden zijn, om met de aan hunne zorgen toevertrouwde goederen, met de meeste omzigtigheid om te gaan.

Art. 12.

Het dagloon van een' sjouwerman of kruijer, wordt bepaald als volgt:

Voor den geheelen dag . . . f 1.50
met bijvoeging van de kost, wanneer hij aan boord werkzaam is.
Voor eenen halven dag . . . 0.75
een uur . . . 0.25
een half uur . . . 0.15.

Art. 13.

Het loon van eenen sjouwer of waagdrager, werkzaam in de lands-waag, wordt vastgesteld als volgt:

Voor de gezamenlijke werkzaamheden van het uit- en in de pont, — in- en uit de waag, — op- en van de schaal brengen van:

Een vat Suiker . . . f 0.75
een haal Katoen . . . 0.15
een haal Koffij of Cacao . . . 0.10

terwijl alle andere artikelen, zoo als vaten bakkeljaanw, tabak enz., naar dezen maatstaf moeten berekend worden.

Art. 14.

Het loon der karrelieden wordt bepaald naar gelang der afstanden, die zij met hunne voertuigen hebben af te leggen, als:

Eene vracht over de Wersbrug, naar Combe of eene der buitenwijken, met eene groote kar, Veertig cent en met eene kleine Dertig cent.
Eene vracht in de stad met eene groote kar, Twintig cent, en met eene kleine kar Vijftien cent.

Art. 15.

Elk sjouwerman, kruijer, Waagdrager of karreman zal verplicht zijn, het loon voor zijne werkzaamheden te berekenen, zoo als zulks in de voorgaande artikelen is vastgesteld, terwijl het hem zal verboden zijn eene noogere som dan daarbij bepaald is te vorderen.

Art. 16.

Indien een sjouwer, kruijer, Waagdrager of karreman wegens diefstal of misbruik van vertrouwen veroordeeld wordt, zal de aan hem verleende toelating worden ingetrokken, en hij van het register worden geschrapt.

De intrekking zal mede kunnen plaats hebben, wanneer hij gedurende een jaar, drie maal wegens overtreding van eene der bovengemelde verordeningen is gestraft geworden.

Overigens zal hij door het Hoofd der Politie met schorsing voor eenen tijd, en zoo noodig, met intrekking der admisse kunnen gestraft worden, wanneer hij zich schuldig maakt aan verzet tegen de bevelen der Politie, aan het weigeren van werkzaamheden zonder wettige versoeking, — aan kwade trouw of oneerlijkheid, aan onbetamelijke houding of gedragingen jegens het publiek, — aan ongeregelde rustverstoringen, in een woord, aan alle handelingen, die met eene goede Politie in strijd zijn.

Art. 17.

Bij schorsing of ook bij intrekking van eene vergunning, zal de houder verplicht zijn, zijn livret en band ten burele der Politie terug te brengen.

Art. 18.

Het is aan karrelieden uitdrukkelijk verboden, op hunne karren eene meerdere zwaarte te laden, dan volgens den maatstaf, welke hier wordt vastgesteld, te weten:

Op eene kar, bespannen met eenen steen- ezel, 900 Amsterdamsche pond,
op eene, met eenen muilezel of paard bespannen, 1600 pond.

Art. 19.

Alle ruwe behandelingen en mishandelingen van de beoogd wordende trekdieren, zijn uitdrukkelijk verboden.

Art. 20.

Elk slouwerman, kruijer, waagdrager, karreman en soortgelijken, op de voorschrevene wijze toegelaten, zal verplicht zijn, jaarlijks ten behoeve van 's Lands kas als taxe voor de verkregene admmissie ten burele der Politie, in vier termijnen, te weten: vóór den tienden dag der maanden *Januarij, April, Julij en October* te betalen de slouwers, kruijers en waagdragers f10.00 de karrelieden 5.00

Art. 21.

De voldoening van deze taxe zal worden afgeschreven op het door de Politie uitgereikte bewijs van toelating, — terwijl bij niet voldoening, de admmissie zal worden ingetrokken, tot dat aan die verplichting voldaan is geworden.

Art. 22.

Ieder, die een der genoemde bedrijven uitoefent, zonder de vereischte toestemming, — of met behulp van een hem geleend bewijs van admmissie, — of wel met een hem geleende band, zal gestraft worden met eene gevangenzetting van acht dagen, en bij herhaling met eene gevangenzetting voor den tijd van eene maand.

Art. 23.

Degeen, die tot de misdaet van een der bij dit Reglement bedoelde bedrijven eenen niet geadmisseerden persoon zal hebben gebezigd, zal gestraft worden met eene boete van *Vijf en Twintig* gulden.

Art. 24.

Alle overtredingen der overige bepalingen in deze Publicatie vervat, zullen gestraft worden, met eene boete van f 5 tot f 25, of met eene gevangenzetting van een tot veertien dagen; zulende deze straffen, zoowel te zamen, als afzonderlijk kunnen worden toegepast.

Art. 25.

Met deze Publicatie welke verbindende zal zijn van en met den 1n Januarij des aanstaaenden jaars, worden ingetrokken en komen te vervallen alle daarmede in strijd zijnde bepalingen en usantiën.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en in het Gouvernements-Blad gescreerd.

Paramaribo, den 24 December 1853.

O. VON SCHMIDT AUF ALTENSTADT.

Ter Ordonnantie van den Gouverneur,

De Gouvernements-Secretaris,

A. KIKKERT SCHOTBORGH.

Gepubliceerd ten zelve dage,

De Gouvernements-Secretaris,

A. KIKKERT SCHOTBORGH.

Publicatie

van den 24 December 1853;

Aldende nadere verordeningen voor de kustvaarders of zoogenaamde Droghers vaartuigen.

IN NAAM DES KONINGS!

De GOUVERNEUR DER KOLONIE SURINAME.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, SALUT! doet te weten:

In overweging hebbende genomen, dat het noodzakelijk is geoordeeld, om de bestaande verordeningen voor de kustvaarders of zoogenaamde Droghers vaartuigen aan te vullen, bepaaldelijk met betrekking tot de wederzijdsche verplichtingen van derzelver gezagvoerders en scheepsgezellen.

Gelet op de bepalingen, vervat in de Publicatie dd. 28 Julij 1838, G. B. No. 11 — dd. 7 October 1839, G. B. No. 14 en dd. 22 December 1841 G. B. No. 12.

Den Kolonialen Raad gehoord;

Heeft goedgesonden en verstaan, te bepalen, als volgt:

Artikel 1.

Scheepsgezellen, die hunne diensten aan gezagvoerders van eenen kustvaarder of zoogenaamd Droghers vaartuig verhuren, zullen verplicht zijn zich voortaan daartoe minstens voor den tijd van drie maanden te verbinden. Zij zullen daarvan ten burele der Politie eene verklaring moeten afleggen, waarvan op de monsterrol aanteekening zal worden gehouden, met vermelding der bedoene maandelijkse gage.

Art. 2.

De aangegane verbindtenis zal niet kunnen worden opgeheven, dan met goedvinden van den gezagvoerder, ten ware eene der hierna vermelde omstandigheden zulks noodzakelijk mogt maken.

Art. 3.

Wanneer een scheepsgezel, zich zonder ver-

gunning van zijnen gezagvoerder of stuurman van boord verwijderd, zal hij op daartoe door den gezagvoerder gedaan verzoek door de Politie opgezocht en weder aan boord gebragt worden.

Art. 4.

Aan de beambten van Politie zal voor het aan boord brengen van zoodanigen scheepsgezel f 3,00 worden te goed gedaan; welke van de gage van dien scheepsgezel zal worden afgehouden.

Art. 5.

Indien hij door de Politie niet is kunnen worden opgespoord en het vaartuig zonder hem is moeten vertrekken, zal hij ten behoore van het vaartuig eene maand gage verbeuren.

Art. 6.

In geval zulks plaats vindt tegen het einde van de door den scheepsgezel aangegane verbindtenis, zal deze verplicht zijn, om zich bij terugkomst van het vaartuig, op nieuw op de monsterrol te doen inschrijven, ten einde de verbeurde boeten af te werken, tenzij de gezagvoerder hem van die verplichting zou willen onthelfen.

Art. 7.

De gezagvoerder zal verplicht zijn, om zijne scheepsgezellen behoorlijk te voeden. Bij gebreke daarvan zullen zij daarover hunne klage bij de Politie kunnen inbrengen, ten gevolge waarvan door haar een onderzoek zal worden ingesteld.

Bijaldien de ingebrachte klage gegrond bevonden wordt, zullen de door de scheepsgezellen aangegane verbindtenissen kunnen te niet gedaan worden, behoudens hunne aanspraak, op de tot dien tijd door hen verdiende gage.

Art. 8.

Wanneer een scheepsgezel zich aan boord aan ongehoorzaamheid, dronkenschap, vechterijen of andere misdadingen zal hebben schuldig gemaakt, zal de gezagvoerder het recht hebben om hem, met overleg der Politie te doen ontsiederen, welke custodie hoogstens acht dagen zal kunnen duren.

Art. 9.

De scheepsgezellen zullen elke maand de voldoening van hunne gage kunnen vorderen, mits het vaartuig zich bevindt ter plaatse alwaar de eigenaar woonachtig is. — Bij wanbetaling zullen zij zich bij de Politie kunnen beklagen, als wanneer daartoe redenen gevonden wordende, het engagement zal kunnen worden te niet gedaan, terwijl het vertrek van het vaartuig belet zal worden, tot dat de scheepsgezel zal zijn voldaan.

Art. 10.

Wanneer een scheepsgezel door ziekte verhindert wordt, om aan boord te komen en aldaar zijne dienst te verrigten, zal hij daarvan door een certificaat van eenen beroegden geneeskundige moeten doen blijken. — Bij gebreke daarvan zal hij door de Politie genoodzaakt kunnen worden, om zich naar boord te begeven.

Art. 11.

Wanneer een scheepsgezel wegens ziekte buiten dienst van zijn vaartuig is getreden, zal hetzelfde niet mogen vertrekken alvorens dezen ten volle te hebben voldaan.

Art. 12.

Alle wederkerige klagen van gezagvoerders en scheepsgezellen, zullen ten burele der Politie sammuier onderzocht en beslist worden, tenzij dezelve van dien aard zijn, dat zij aan de kennisneming des beroegden Registers zouden behooren te worden onderworpen.

Art. 13.

Wanneer een scheepsgezel zich wegens eenige overtreding in handen der Politie berijdt, waardoor zijn vertrek niet kan worden toegelaten, zal zulks eene reden tot afschrijving van de monsterrol kunnen zijn, en zijne gage kunnen doen ophouden.

Art. 14.

Indien een scheepsgezel door moedwil, of in dronkenschap schade aan zijn vaartuig, of aan de lading veroorzaakt heeft, zal hij verplicht zijn, zulks uit zijne gage te vergoeden, onverminderd de regterlijke vervolgingen, die daaruit zouden kunnen voortvloeijen.

Art. 15.

De gezagvoerder, die een scheepsgezel op zijn vaartuig heeft mede genomen, zonder dat deze behoorlijk op zijne monsterrol zal zijn ingeschreven, of ook wanneer hij nog niet van de monsterrol van een ander vaartuig is afgeschreven, zal verbeuren eene boete van f 25. — tot f 500. —

Art. 16.

Indien zoodanig scheepsgezel van dien gezagvoerder geen loon kan ontvangen, zal hem de bij art. 9 toegezegde waarborg niet verleend worden, maar hij tot het erlangen van voldoening, de gewone koers van Justitie moeten te baat nemen.

Art. 17.

Indien de bedoelde vaartuigen zich in één der

Districten *Coronoe of Nickerie* bevinden, zullen de Landdrosten met de handhaving dezer verordeningen belast zijn.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en in het Gouvernements-Blad gescreerd.

Paramaribo, den 24 December 1853.

O. VON SCHMIDT AUF ALTENSTADT.

Ter Ordonnantie van den Gouverneur,

De Gouvernements-Secretaris,

A. KIKKERT SCHOTBORGH.

Gepubliceerd ten zelve dage,

De Gouvernements-Secretaris,

A. KIKKERT SCHOTBORGH.

Aan de navolgende slaven zijn op den 23sten December 1853 door het Gouvernement *Brieven van Mammissie* verleend geworden:

1. Aan het slavenkind *François*, geboren in 1843, zoon van *Margaretha*; toebehoord hebbende aan C. C. Dur Epée (nu wijlen en C. M. Dur Epée, vroeger genaamd C. C. en C. M. Drempt).

2. Aan het slavenkind *Johannes*, geboren in 1848, zoon van *Sina*, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan N. A. van Amson.

3. Aan de slaven: *Ketty*, geboren in 1806, waarvan de moeder onbekend is, en *James*, geboren in 1829, zoon van *Johanna II*; toebehoord hebbende aan M. J. Honthakker.

4. Aan de slavin *Lena*, geboren in 1784, dochter van *Nanoe*, en hare kinderen *Pietje*, geboren in 1843 en *Cornelia*, geboren in 1847; toebehoord hebbende aan plantagie *Guadeloupe*, divisie *beneden Cottica*.

5. Aan de slavin *Cato*, geboren in 1836, dochter van *Esther*; toebehoord hebbende aan den houtgrond *la Prospérité*, divisie *Para*.

6. Aan de slavin *Julie*, geboren in 1792, waarvan de moeder onbekend is, en hare kinderen *Helena*, geboren in 1813, met hare kinderen *Frederik* of *Koffij*, geboren in 1832, en *Colijn*, geboren in 1843, — *Martha* of *Jaba*, geboren in 1817, met hare kinderen: *Marianna*, geboren in 1845, *Rosalina*, geboren in 1848 en *Carolina*, geboren in 1850, en *Philippus* of *Kwassij*, geboren in 1820; afkomstig van den boedel *Affiba van Pardo*, en bekend gestaan hebbende op het Respect van den Raad Commissaris voor de Inlandsche Bevolking, onder het toezigt van A. F. van Amson, als Curator ad hoc.

en 7. Aan de slavin *Jansje*, geboren in 1836, dochter van *Christina*, en haar kind *Wilhelm Theodorus*, geboren in 1852; toebehoord hebbende aan de minderjarigen A. M. C. L. en J. E. C. Kersenberg.

Zullende gemelde gemanumitteerden voortaan de namen voeren van:

1. *Jean Francois Eula*.
2. *Johannes Suher Hertog*.
3. *Albertina Keltij Vegten*.
Gabriel James Boereveen.
4. *Henrietta Helena Piaam*.
Pieter Johannes Mattheus Piaam.
Martha Cornelia Piaam.
5. *Kato Wouden*.
6. *Judith Saraatje Berchem*.
Helena Berchem.
Frederik Berchem.
Maxius Colijn Berchem.
Martha Berchem.
Marianna Magdalena Berchem.
Helena Rosalina Berchem.
Carolina Saraatje Berchem.
Philippus Berchem.
- en 7. *Jansje Cornelia Kersenberg*.
Wilhelm Theodorus Kersenberg.

Transport.

Den 28sten December 1853. Joseph Robinson aan *Georgiana Augusta Robinson*, echtgenote van W. P. Austin, van het Huis en Erf aan de *Hoogestraat*, N. W. La. E No. 333 en O. W. La. D No. 70.

Paramaribo, den 28 December 1853.

Gedrukt bij A. L. G. DE RANDAMIE.